

บทบาทขององค์กรภาคประชาสังคม (Civil Society Organization) ต่อการดำเนินงานอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

สารจากเลขาธิการสำนักงานเลขาธิการอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย (UNCCD) (Mr. Luc Gnacadja) จากวารสาร UNCCD¹ ได้กล่าวถึงความสำคัญขององค์กรภาคประชาสังคมต่อการดำเนินงานอนุสัญญาซึ่งเปรียบเทียบให้เห็นว่าถ้าโลกนี้ไม่มีองค์กรภาคประชาสังคม ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยในพื้นที่แห้งแล้งจะไม่สามารถส่งเสียง หรือบอกถึงความยากลำบากให้คนทั่วไปได้รับรู้ รวมถึงประเด็นปัญหาไม่ถูกส่งมายังเวทีการเจรจาเพื่อหามติที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนเหล่านั้น อีกทั้งเกษตรกรรายย่อยซึ่งมีจำนวนมากจะถูกทอดทิ้งในพื้นที่แห้งแล้ง ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลเพื่อการจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน ดังนั้นองค์กรภาคประชาสังคมจึงเป็นกลไกสำคัญในการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย การฟื้นฟูดินเสื่อมโทรม และการจัดการภัยแล้ง

ความหมายของประชาสังคม² คือ เครือข่าย องค์กร หรือสถาบันใดที่อยู่ตรงกลางระหว่างรัฐกับปัจเจกบุคคลหรือครอบครัวและเครือญาติ รวมตัวกันอย่างสมัครใจ ไม่มีใครบังคับให้มาร่วมกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ควบคู่ไปกับการปกป้องผลประโยชน์ส่วนตัว ประชาสังคมจึงเป็นกลุ่มคนที่มาร่วมตัวกันทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวม องค์กรภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในอนุสัญญาในทุก ๆ มิติของการดำเนินงานโดยทำกิจกรรมเพื่อต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย ฟื้นฟูดินเสื่อมโทรม และภัยแล้ง เช่น การอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การทำวนเกษตร เป็นต้น และนอกจากองค์กรภาคประชาสังคมจะเป็นกระบอกเสียงให้กับประชาชนในการสร้างความตระหนักถึงปัญหาในพื้นที่อันเป็นกลไกสำคัญในการสะท้อนปัญหา หรือความต้องการเพื่อกำหนดนโยบายของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ยังช่วยให้ความรู้ และเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญในการจัดการกับปัญหาการแปรสภาพเป็นทะเลทราย ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดินและภัยแล้ง

จากความสำคัญขององค์กรภาคประชาสังคมข้างต้น ในแผนยุทธศาสตร์ 10 ปี UNCCD จึงเน้นการสร้างมีส่วนร่วมขององค์กรภาคประชาสังคมในการดำเนินงานอนุสัญญาในด้าน การสร้างความรับรู้ การสนับสนุนการดำเนินงานตามอนุสัญญาจากองค์กรภาคประชาสังคมดังกล่าว รวมถึงการสร้างความรู้ริเริ่มในการให้ความรู้ การถ่ายทอดองค์ความรู้ในองค์กรภาคประชาสังคม ดังนั้นในการดำเนินงานของกลุ่มงานอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทรายจำเป็นต้องสร้างเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรม การสัมมนา การประกวดผลงานด้านการจัดการดิน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา

¹ UNCCD (2012) *UNCCD News Issue 4 July-August*

² วารุณี ณ นคร (2549) *องค์กรประชาสังคมในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาชมรมรักษะกะระน วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย* หน้า 24